

Datum : 23 september 2003
Dienst/sector : W&M/MWA
Registratienummer : 2003WEM004310i

Nummer PS : 2003WEM18
Commissie : W&M
Portefeuillehouder : J.Binnekamp

Titel : Piekbestrijding 2003-2006 Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding Utrecht (OLM)

Inhoudsopgave

Inleiding	pag. 1
Ontwerp-besluit	pag. 3
Toelichting	pag 5
Bijlage(n): Verzoekbrieven OLM	1

Inleiding

Het Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding Utrecht (OLM) is een samenwerkingsverband (op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regeling) tussen drie Utrechtse waterschappen (AGV, HDSR, V&E) en de provincie Utrecht. Dit voorstel stekt tot advisering over door het Dagelijks Bestuur van het OLM ingediende verzoek om voor 2003-2006 financiële middelen voor piekbestrijding (extra bestrijders) en vangmaterialen (kooien, klemmen) beschikbaar te stellen.

Gedurende een aantal jaren nemen de vangsten van muskusratten toe. De vangsten over 2002 bedroegen gemiddeld 1,04 vangsten per uur. In 2003 is er een verdere toename van de vangsten te constateren waarbij deze gestaag oplopen richting de 1,5 vangsten per uur. Volgens de landelijk gehanteerde norm is er bij een vangstcijfer van < 0,25 vangsten per uur sprake van een 'beheersbare situatie'. Het effect van de bestrijding wordt bij vangsten van 1,5 of meer per uur als 'nagenoeg nihil' gekwalificeerd. Hierdoor raakt het OLM nu (veel) te ver verwijderd van het doel om te komen tot < 0,25 vangsten per uur, waarin sprake is van de eerdergenoemde 'beheersbare situatie'. Dus voor alle duidelijkheid: hoe minder muskusratten er worden gevangen hoe beter! De verwachting is dat in de provincie Utrecht in 2003 ruim 50.000 muskusratten zullen worden gevangen.

Wat stellen wij voor

Inzet van piekbestrijding wordt noodzakelijk geacht. De kosten hiervan kan het OLM niet binnen de bestaande begroting(en) opvangen. Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling mag het OLM ook geen reserves vormen.

De extra provinciale bijdrage (50% van € 872.556) in de kosten voor de piekbestrijders en de kosten van extra vangmaterialen in de periode oktober 2003 tot oktober 2006 bedraagt € 436.278. Deze piekbestrijding leidt tot een onvoorziene uitgave waar de dienst W&M geen middelen voor beschikbaar heeft. Voorgesteld wordt deze kosten ten laste van de algemene middelen te brengen. De waterschappen (bijdrage 50%) dragen eveneens voor € 436.278 bij in de kosten.

Provinciale staten van Utrecht;

Op het voorstel van gedeputeerde staten van 23 september 2003, dienst/sector W&M/MWA, nummer 2003WEM004310i;

Gelet op artikel 193 van de Provinciewet:

Besluiten:

1. De extra kosten voor piekbestrijding voor 2003 van het OLM zijnde € 43.883 te dekken ten laste van de algemene middelen door middel van een onttrekking aan de Algemene Reserve;
2. De extra kosten voor piekbestrijding in 2004 zijnde € 141.700, voor 2005 zijnde € 145.243, en voor 2006 zijnde € 105.452 te dekken ten laste van de algemene middelen, en deze kosten te betrekken bij de eerstvolgende Voorjaarsnota dan wel Bestuursrapportage in 2004;

voorzitter,

griffier,

Aan Provinciale Staten,

Het Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding Utrecht (OLM) is een samenwerkingsverband (op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regeling) tussen drie Utrechtse waterschappen (AGV, HDSR, V&E) en de provincie Utrecht. Dit voorstel stelt tot advisering over door het Dagelijks Bestuur van het OLM ingediende verzoek om van 2003-2006 extra financiële middelen voor piekbestrijding (vijf extra bestrijders) en vangmaterialen (kooien, klemmen) beschikbaar te stellen.

Beoogd effect

Door effectieve bestrijding van de muskusratten wordt ernstige schade door graafwerk aan dijken, kaden en oevers, alsmede de vraatschade aan landbouwgewassen, zoveel mogelijk voorkomen. Doelstelling is om te komen tot een 'beheersbare situatie' waarvoor het landelijke kengetal van < 0,25 vangsten per uur geldt.

Argumenten

1. Financiering OLM. De Provincie Utrecht en drie Utrechtse waterschappen (AGV, HDSR, V&E) verschaffen het OLM de benodigde financiële middelen om deze taak adequaat uit te kunnen voeren.
2. Toename vangsten muskusratten. De vangsten over 2002 bedroegen gemiddeld 1,04 vangsten per uur. In 2003 is er een verdere toename van de vangsten te constateren waarbij deze gestaag oplopen richting de 1,5 vangsten per uur. Volgens de landelijk gehanteerde norm is het effect van de muskusrattenbestrijding bij vangsten van 1,5 of meer per uur het effect 'nagenoeg nihil'. Hierdoor raakt het OLM te ver verwijderd van het doel om te komen tot < 0,25 v/u, waarin sprake is van een 'beheersbare situatie' Voor alle duidelijkheid: hoe minder muskusratten er worden gevangen hoe beter!
3. Piekbestrijding. Door de inzet van piekbestrijders wordt gerealiseerd dat alle watergangen minimaal 1 keer per jaar worden gecontroleerd. Voorts kan er flexibel bestrijdingspersoneel worden ingezet bij besmettingshaarden. Met de huidige bezetting is dit (bij deze toename van vangsten) niet te realiseren. Door de inzet van vijf piekbestrijders zal naar verwachting eerder het omslagpunt van stijging naar daling van de vangsten worden gerealiseerd. Door de hoge vangsten moet er ook meer materiaal (klemmen, kooien) dan voorzien worden ingezet. Hiervoor zijn ook extra financiële middelen noodzakelijk.
4. Opvatting waterschappen. De drie Utrechtse waterschappen zijn in principe voorstander (info OLM) van piekbestrijding. Vanuit het oogpunt van veiligheid van dijken, kaden en oevers achten de waterschappen piekbestrijding thans gewenst. Zoals eerder vermeld verdelen de provincie (50%) en de waterschappen (50%) de kosten. Vanuit bestuurlijk oogpunt is het ongewenst dat de deelnemers verschillend zouden oordelen over de noodzaak tot piekbestrijding. Vanuit financieel oogpunt geldt op basis van de kostenverdeelsleutel het principe van 'samen uit, samen thuis'.
5. Klachten vanuit de landbouw. Het OLM wordt geconfronteerd met een forse toename van klachten als gevolg van de huidige muskusrattenpopulatie. Door graafwerk ontstaan verzakkingen in het veld. Hierdoor wordt bijzonder lastig met groot materieel (tractoren) het land te bewerken en te onderhouden. Voorts veroorzaken muskusratten schade aan gewassen (o.a. maïs).
6. Personele aspecten. In het jaar 2002 is de reorganisatie van het OLM afgerond. Reorganisatieprocessen geven vaak onrust onder het personeel. Over 2001 bedroeg het percentage ziekteverzuim nog 6,63%. In 2002 is het ziekteverzuim gedaald tot 2,97%. In 2003 is het ziekteverzuim op dit moment gemiddeld verder gedaald tot het uiterst lage percentage van 1,92 %! De bestrijdingorganisatie draait goed en loopt op volle toeren. Inzet van piekbestrijders zal bij de

medewerkers in het veld zeer positief worden ontvangen. Zij komen op dit moment letterlijk handen te kort.

Kanttekeningen

De toename van de vangsten is een landelijke tendens. Het is niet mogelijk hiervoor een exacte oorzaak aan te geven. Een complex van factoren (o.a. gevolgen MKZ) speelt hierbij een rol. De ervaring leert dat het van diverse omstandigheden afhangt hoe de muskusrattenpopulatie zich ontwikkelt.

Financiën

De provinciale bijdrage (50% van 872.556)) in de kosten voor de piekbestrijders en de kosten van extra vangmaterialen in de periode oktober 2003 tot oktober 2006 bedraagt € 436.278. Deze piekbestrijding leidt tot een onvoorziene uitgave waar de dienst W&M geen middelen voor beschikbaar heeft. Voorgesteld wordt deze kosten ten laste van de algemene middelen te brengen. De waterschappen (bijdrage 50%) dragen eveneens voor € 436.278 bij in de kosten.

Provinciale kosten piekbestrijding en vangmaterialen

Jaar 2003: € 43.883

Jaar 2004: € 141.700

Jaar 2005: € 145.243

Jaar 2006: € 105.452

Totaal € 436.278

Realisatie

Indien de deelnemers van het OLM akkoord gaan met piekbestrijding zullen de piekbestrijders en extra vangmaterialen in 2003 worden ingezet. Er wordt vanuit gegaan dat de piekbestrijding omstreeks oktober 2006 kan worden beëindigd.

Communicatie

1. Brief aan OLM inzake provinciale besluitvorming piekbestrijding 2003-2006.
2. Indien tot piekbestrijding wordt overgegaan kan i.o.m. het OLM een persbericht worden opgesteld.

Bijlagen

Brieven OLM d.d. 4 september 2003 inzake piekbestrijding.

Gedeputeerde staten,

voorzitter, Mr B. Staal

secretaris, Drs. H.H. Sietsma